

PRAKTICKÉ PŘÍPADY.

„Dary z milosti“ jako pravidelné zaopatřovací požitky ve smyslu zákona ze dne 18. března 1921 č. 130 Sb. z. a nař. (prováděcí nařízení ze dne 13. května 1921 č. 189 Sb. zák. a nař., § 3. zákona ze dne 12. února 1920 č. 118 Sb. z. a n.)

První soud vyhověl žalobě V. K., býv. pasáka v P., na A. W., majetníka velkostatku v Š., o placení pense podané, vzav za prokázáno, že žalobce již po dvakráte, a to v r. 1920 a v r. 1921, obdržel dary z milosti v naturalích, že tudíž jde o dary z milosti, pravidelně před 6. květnem 1921 poskytované.

Vrchní zemský soud zamítl žalobu s odůvodněním, že nejde o pravidelně poskytovaný dar z milosti dle shora uvedeného prováděcího nařízení a cit. zákonů, ježto nová žádost žalobcova o dar z milosti kdykoliv žalovaným mohla býti odmítnuta.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek I. soudu. Z důvodů: Názor vrchního soudu neodpovídá úmyslu zákonodárcovu a zřejmé sociální reformní tendenci zákona, odpírá-li nárok žalobní proto, že dar z milosti byl zde udělen teprve jen po dvakráte, vždy jen na jediný rok a nová žádost žalobcova mohla býti kdykoliv odmítnuta a míní-li, že by nárok mohl příslušet jen tehdy, kdyby byl poskytován v určité výši na určitou dobu neb v určitých obdobích, na př. prý doživotně, v ročních lhůtách. Tu naprosto zneuznává vrchní soud povahu darů z milosti, jež právě předpokládají, že tu není závažku právního, poskytovat je a že to tedy záleží na dobré vůli bývalého zaměstnavatele, jak, v jakých obdobích a v jaké výši je poskytovat chce, takže v každém z těchto tří zřetelů může nastati variace, aniž by to pravidelnosti poskytování bylo na újmu. O nějaké pevnosti a zejména doživotnosti daru z milosti nemůže podle pojmu jeho býti žádná řeč. V tom však právě záleží sociální význam zákona, že z těchto darů z milosti tvoří právní závazek, čili s druhé strany právní nárok, a upravuje pak jeho výši pevnou cifrou a přiznává jej doživotně, k čemuž, co se týče periodického vyplácení, přistupuje automaticky § 1418. obč. zák.

Otázku, zda v daném případě, kde vysloužilý čeledín byl teprv dvě léta mimo činnou službu, ale za obě obdržel dar z milosti, ač ne stejný, nýbrž za druhý rok větší, dlužno to pokládati za dar pravidelně poskytovaný, dlužno zodpověděti

průsvědčivě a to dle téhož nařízení prováděcího, jehož se vrchní soud pro opačný svůj názor dovolává. Praví ono, že »za zaopatřovací požitky dlužno považovati dary z milosti tehdy, byly-li před 6. květnem (roz. r. 1921) pravidelně poskytovány ... nikoli tedy jednou pro vždy udělené dary neb odbytné«.

Aby se učinilo co nejsrozumitelnějším, nespokojuje se nařízení udáním, kdy jest zaopatřovacím požitkem dar z milosti, nýbrž obrací to ještě a praví a contrario, kdy jím není. A na toto contrarium dlužno klásti rozhodný důraz, neboť to se nejlépe srovnává s úmysly zákonodárcy: toliko tehdy, když by bylo zřejmo, že to, co vysloužilý dostal, bylo míněno jednou pro vždy, nezakládá takový dar z milosti nároku na zaopatřovací požitky dle našeho zákona. Takové mínění však v daném případě jest vyloučeno, ježto vysloužilý hned zase druhý rok dar obdržel a to jistě mnohem větší než roku prvního. Opakování či pravidelnost ve smyslu zákona a nařízení, tedy jsou dostatečně dokumentovány, i bylo proto tak uznati, jak se stalo.

Rozh. nejvyššího soudu ze dne 24. dubna 1923, č. j. RVI 1107/22.

Jaroslav Kotora.

Zákonného zástavního práva na vnesené svršky požívá i nárok vydražitele domu, aby mu dřívější majitelka vydraženého domu zaplatila náhradu za užívání bytu, v němž po příklepu zůstala bydlet proti vůli vydražitelově, určenou soudním usnesením podle zákona o ochraně nájemníků.

Vydražitel domu přihlásil k rozvrhu nejvyššího podání, strženého za svršky dlužnice, svou pohledávku, která mu vznikla tím, že dlužnice po příklepu domu v něm dále bydlela, a žádal její uspokojení v přednostním pořadí. Tomuto věřiteli bylo totiž po příklepu vydraženého domu povoleno nucené vyklizení dřívější majitelky a byla určena soudním usnesením dle § 12. zák. o ochraně nájemníků i náhrada, kterou měla ona zaplatiti za další užívání bytu po příklepu.

Okresní soud ve V. přikázal tuto pohledávku v přednostním pořadí, krajský soud Č. L. však vyhověl stížnosti vymáhajícího věřitele a přednost pohledávky neuznal podstatně z těchto důvodů: